EN GLADERE FAMILIE:

Raskere nett i hele huset

Tregt nett og hakkete tilkobling er alltid irriterende. Her får du tre effektive metoder som gir et raskere og mer stabilt nettverkt.

Journalist
Niklas Ernst

Som leser av dette bladet er du sannsynligvis også den som resten av husstandens medlemmer henvender seg til hvis det oppstår problemer med nettet. Du er den de går til hvis videoene på YouTube plutselig går veldig tregt, hvis maskinen på hjemmekontoret i kjelleren ikke kommer seg på nett i det hele tatt, eller hvis den stemmestyrte høyttaleren på kjøkkenet plutselig nekter å lystre ordre.

Hjemme hos oss er det i hvert fall jeg som har hatt rollen som nettverksreparatør så lenge jeg kan huske. Og fremgangsmåten er alltid den samme. Først tar jeg omstart på ruteren for å se om det løser problemet. Deretter sjekker jeg om det er flere enn en enhet som har problemer.

På den måten har jeg utviklet min egen feilsøkingsmetode som jeg benytter når jeg skal undersøke og diagnostisere nettet. Jeg starter ett sted, sjekker, vurderer resultatet og fortsetter med neste skritt.

Tretrinnsmetoden

Det er den samme grunnleggende tankegangen vi følger i denne guiden, der vi viser hvordan du får skikk på hjemmenettverket på kortest mulig tid. Vi har delt inn prosedyren i tre konkrete avsnitt som vi gjennomgår trinn for trinn.

I første omgang viser vi hvordan du kan sørge for at nettet fungerer optimalt, med høyest mulig hastighet og best mulig dekning. Det gjør vi blant annet ved å vise hvordan du kan bruke et program til å kartlegge hvilke enheter du har på nettverket. På den måten vil du oppdage om naboen har koblet seg til nettet ditt og forsyner seg av båndbredden – eller om enheter som ikke skal være koblet til nettet, faktisk er det. I det andre avsnittet viser vi deretter hvordan du plasserer og håndterer ruteren slik at den fungerer så effektivt som mulig. Visste du for eksempel at du kan rette inn antennene mot et område der du ønsker å få bedre dekning?

I det tredje og siste avsnittet ser vi på produkter som kan gjøre tilkoblingen raskere og mer stabil, hvis du fortsatt ikke er fornøyd.

Virker alt som det skal, unngås irritasjon, og nettets gleder kan nytes i ro og fred.

Denne veiviseren får skikk på nettet i tre konkrete trinn:

1. Gjennomgå nettet på pc-en

Først viser vi hvordan du kan bruke datamaskinen til å sjekke hva som kan være feil med nettverket hvis du opplever at tilkoblingen er treg eller ustabil.

2. En grundig sjekk av ruteren

Deretter ser du hvordan du sørger for at ruteren fungerer optimalt og leverer sitt ypperste, slik at du får fullt utbytte av den båndbredden du betaler for.

3. Betal for en raskere tilkobling

Til slutt ser vi på en rekke produkter du kan vurdere å kjøpe, hvis du fortsatt ikke er fornøyd med hastigheten, kvaliteten og dekningen i det trådløse nettet.

Foto: Shutterstock

Last ned Wireless Network Watcher fra
komputer.no/2417

TRINN 1

Sjekk hvem som er tilkoblet

Jo flere enheter det er på nettet, desto lavere blir hastigheten. Derfor er det lurt å sjekke om det kanskje er koblet til enheter på det trådløse nettet som ikke skulle vært der.

Det kan for eksempel være at en nabo kan ha kommet til å koble seg til, eller at du har apparater i huset som strengt tatt ikke behøver å være på nett. Med programmet Wireless Network Watcher kan du skanne det trådløse nettet og se hvem eller hva det er som er pålogget.

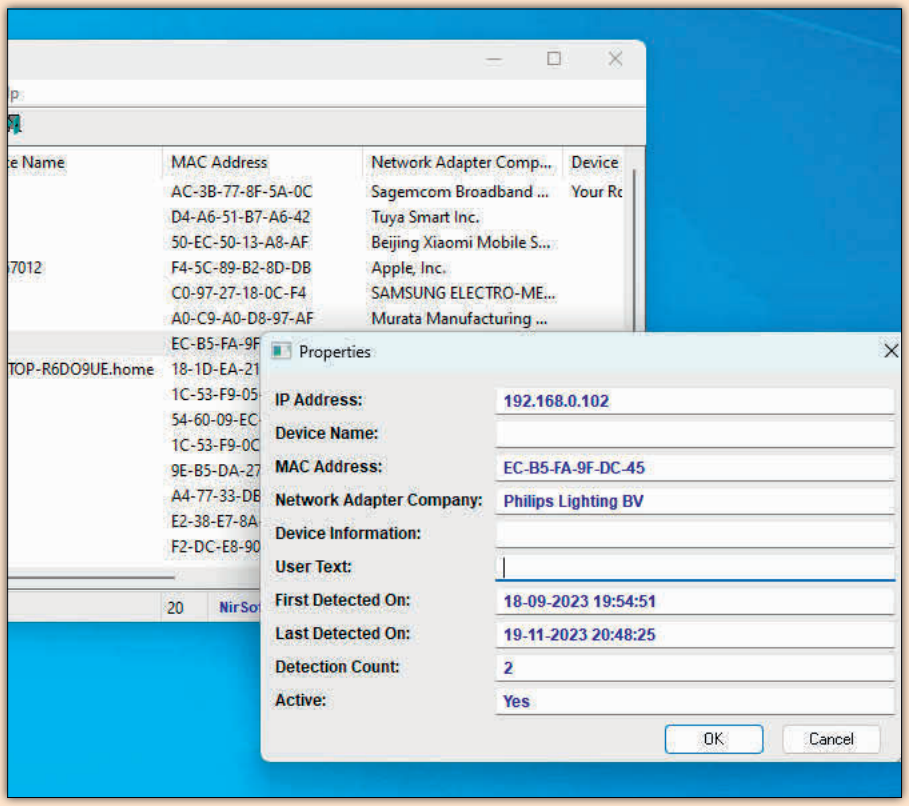

Med programmet Wireless Network Watcher ser du om det er ubudne gjester som stjeler båndbredde på nettverket.

TRINN 2

Sjekk hastigheten

Å måle den reelle nettverkshastigheten er alltid et godt utgangspunkt for å vite hva som er status for tilkoblingen. Det gir et overordnet bilde av kvaliteten og hastigheten på nettet. Det finnes mange løsninger og nettsider der du kan teste hastigheten på tilkoblingen, men favoritten blant oss i redaksjonen er en nettside som heter speedtest.net – den er både pålitelig, rask og brukervennlig.

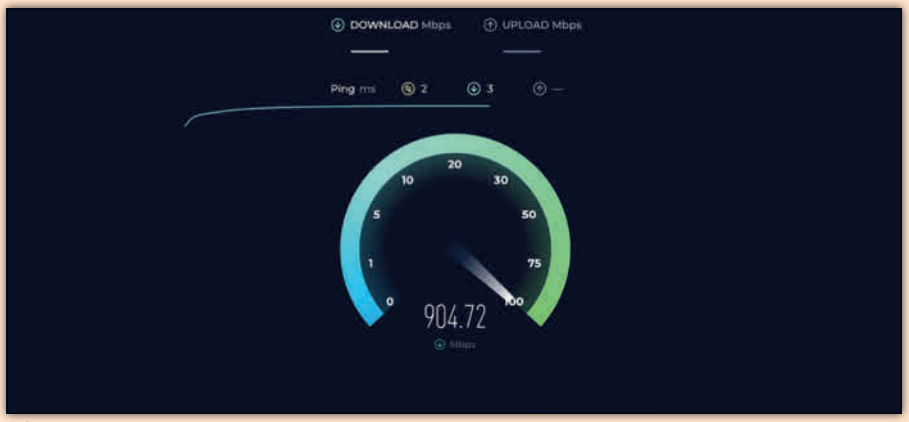

På nettsiden speedtest.net er det lett å sjekke om du får den hastigheten du betaler for.

Dette kan målingen brukes til

Først og fremst kan hastighetstesten gjøre det lettere å vurdere om du faktisk får det du betaler for hos tjenesteleverandøren. Hvis den reelle hastigheten er vesentlig lavere enn det du forventer, kan det med andre ord være lurt å kontakte leverandøren for å høre om du faktisk får den hastigheten de har lovet.

En vesentlig lavere hastighet kan imidlertid også være tegn på problemer med ruteren eller annet nettverksutstyr i din ende av linjen. En hastighetstest er derfor alltid et godt sted å starte hvis du opplever problemer med at nettet er tregt.

TRINN 3

Velg den raskeste nettleseren

Ikke alle nettlesere er like. Noen er "tyngre" enn andre og kan kreve mye av maskinens minne. Det kan påvirke hvor rask nettleseren er og hvor kjapt den laster inn nettsider. Maskinens spesifikasjoner kan også ha betydning for hastigheten til nettleseren. Hva du bruker den til kan også ha innvirkning på ytelsen. Derfor anbefaler vi at du prøver forskjellige nettlesere og finner den som passer best til ditt behov, og som du synes har best hastighet. I boksen til høyre ser du et lite utvalg, men det finnes flere.

PRØV DISSE NETTLESERNE:

- Google Chrome
- Firefox
- Opera
- Edge
- Brave

Microsofts Edge-nettleser er ikke spesielt populær, men det er egentlig dumt, for kanskje er den helt utmerket for dine behov.

TRINN 4

Bruk flere frekvensbånd

Mange rutere kan sende på flere frekvenser, som 2,4 GHz og 5 GHz. Med 5 GHz får du høyere hastighet og unngår forstyrrelser fra 2,4 GHz-nettverk. 2,4 GHz har lavere hastighet, men bedre rekkevidde og trenger lettere gjennom vegger.

Bruker du begge, kan du fordele enhetene på de to båndene, alt etter hva som passer best. Her viser vi fremgangsmåten på en D-Link-ruter – det kan se litt annerledes ut hos deg.

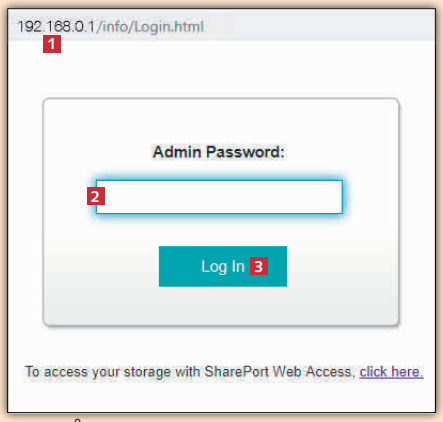

1 Åpne nettleseren og skriv ruteradressen – typisk 192.168.0.1 1 (adressen står alltid i veiledningen til ruteren). Oppgi passordet til administrasjonssidene 2, og klikk på **Log in** 3.

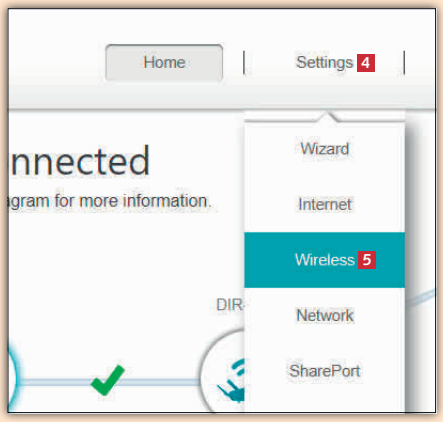

2 Klikk på **Settings** 4, og velg **Wireless** 5. OBS: Det kan se annerledes ut og hete noe annet på ruteren din.

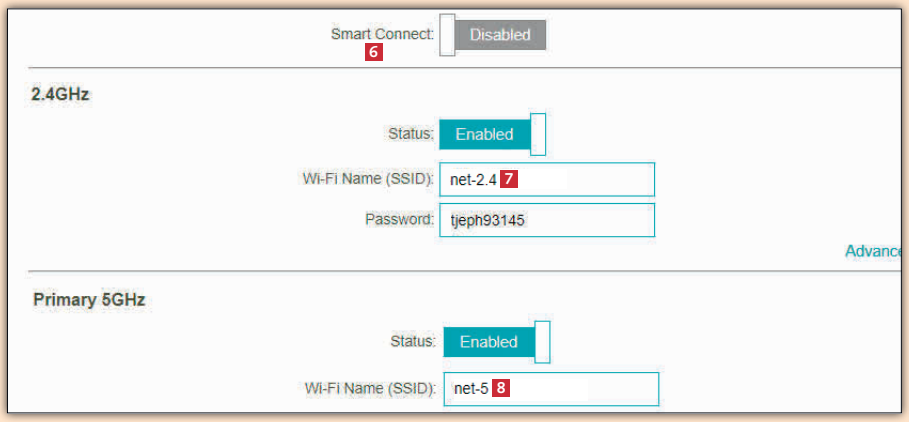

3 Hvis **Smart Connect** 6 er aktivert, bør den deaktiveres. Det er nemlig en funksjon som slår sammen de to frekvensene til ett nett med samme navn. Skriv et navn til 2,4 GHz-nettet 7, og ta med 2,4 i navnet, slik at det er lett å kjenne igjen. Oppgi også navnet på 5 GHz-nettet og skriv 5 som en del av navnet 8. Klikk på **Save**.

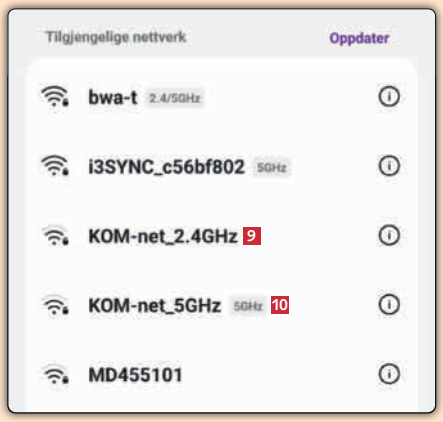

4 Søk etter trådløse nettverk på pc eller mobil. Nå gjenkjenner du nettverket på 2,4 GHz 9 og nettverket på 5 GHz 10. Har du en Smart TV, kobles den til det raske 5 GHz-nettet.

Foto: Shutterstock

TRINN 1

Sett ruteren høyt

Signalet fra ruteren sendes ut- og nedover. Derfor er det ikke spesielt gunstig å sette den på gulvet, selv om det kan være fristende. Rutere er jo sjelden særlig pene å se på.

I stedet er det om å gjøre å plassere den så høyt som mulig. Hvis ruteren står høyt oppe, har signalet færre hindringer å passere, og det kan gi betydelig bedre dekning i forskjellige rom og områder.

En høy plassering kan også redusere forstyrrelser fra andre enheter og hindre at signalene absorberes eller blokkeres av møbler og vegger. Ved å plassere ruteren høyt økes også sannsynligheten for at trådløse enheter som telefoner, nettbrett, datamaskiner og Smart TV har fri sikt til ruteren, og det kan forbedre både signalstyrken og stabiliteten.

Jo høyere og mer åpent ruteren er plassert, desto mer effektivt spres signalet i hele boligen.

3 RÅD TIPS TIL OPTIMAL RUTERPLASSERING

Unngå forstyrrelser fra annet utstyr
Unngå å plassere ruteren i nærheten av annet elektronisk utstyr som mikrobølgeovner, trådløse telefoner eller babyalarmer. Slike apparater kan forstyrre det trådløse signalet.

Vekk fra ting av metall
Metallgjenstander kan blokkere det trådløse signalet. Unngå derfor å plassere ruteren i nærheten av store metallobjekter som kjøleskap eller stålhyller.

Tykke vegger blokkerer signalet
Hvis signalet først må forsere en tykk betongvegg, kan radiobølgene ha problemer med å nå ut til alle enheter. Unngå derfor å plassere ruteren like inntil en massiv mur.

Du kan få bedre dekning ved å rotere antennene i en bestemt retning.

TRINN 2

Snu antennene rett vei

Du har kanskje ikke tenkt over det, men det er faktisk ikke likegyldig hvilken vei antennene på ruteren peker. Er det for eksempel steder i boligen der det er manglende eller dårlig dekning, kan årsaken være at antennene på ruteren ikke er optimalt stilt inn.

Problemet løser du ved å justere antennene. Rett en antenne mot det området i boligen der du har dårlig dekning. Dette tipset fungerer naturligvis bare på rutere med eksterne antenner.

TRINN 3

Finn den optimale plasseringen

Det kan selvfølgelig være fristende å installere ruteren i et skap på kontoret som ligger langt unna i den andre enden av huset, men det er ikke på noen måte den ideelle plasseringen. I stedet bør du la ruteren stå mest mulig sentralt i boligen. Gjør den det, fordeles nemlig signalet best mulig i alle retninger, og det kan være avgjørende hvis du har en svært stor bolig eller bor i et hus med mange rom.

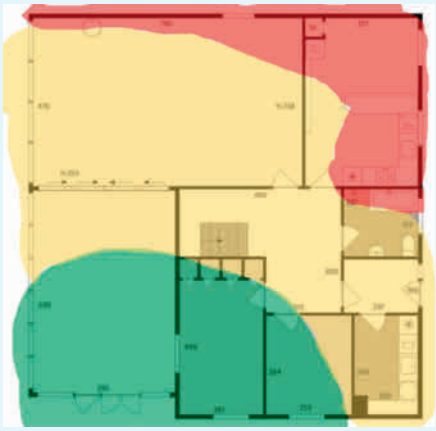

TRINN 4

Prøv med kabel

Det kan være vanskelig å finne ut nøyaktig hva som er galt hvis nettet er tregt eller ustabilt. En rask metode for å eliminere noen mulige feilkilder, er å koble en nettverkskabel direkte mellom ruter og datamaskin.

Ved å koble pc-en til nettverket på denne måten, utelukker du problemer med den trådløse forbindelsen som kan oppstå på grunn av forstyrrelser eller dårlig dekning. Det gjør det lettere å avgjøre om problemet skyldes den fysiske eller trådløse tilkoblingen.

Hvis du kobler maskinen til nettverket med kabel, kan du også eliminere feil med maskinens trådløse adapter som årsak til nettverksproblemene. Det er et viktig skritt for å snevre inn årsaken til at ting ikke virker. Kablede tilkoblinger er generelt mer stabile enn trådløse. Hvis tilkoblingen viser seg å være mer stabil med en kabel, indikerer det at feilen ligger i ruteren, i en repeater eller i annet trådløst nettverksutstyr.

Problemer fra tjenesteleverandør

Opplever du derimot ofte problemer med at du ikke får kontakt med internett eller at tilkoblingen er svært treg, selv om du har koblet til maskinen via kabel, kan det tyde på at feilen ligger et annet sted.

Det sannsynliggjør nemlig at feilen kan ligge i en spesifikk port, en kabel eller hos tjenesteleverandøren. Har du mistanke om at feilen ligger hos leverandøren, bør du ta kontakt og be selskapet kjøre en test for å få bekreftet eller avkreftet mistanken om at problemene skyldes feil som ligger hos dem.

Ved å bruke en kabel til å feilsøke, kan du raskt få oppklart om problemer med nettet skyldes det trådløse utstyret i ditt eget hjem.

TRINN 3

Gi ruteren en kort pause

Det er det eldste rådet i boka, men det virker overraskende ofte hvis du har trøbbel med nettet – for eksempel hvis utstyret ikke kommer på nett, eller hvis tilkoblingen er uvanlig treg. Prøv derfor alltid å slå av ruteren i ti sekunder før du slår den på igjen. Ofte kan det være nok til å løse problemene.

Slike feil kan ha forskjellige årsaker. Minnet i ruteren kan ha blitt overbelastet, og da hjelper det med en omstart. En omstart vil også tilbakestille og oppdatere tilkoblingen mellom ruteren og nettverket til tjenesteleverandøren, som også kan være årsak til problemer.

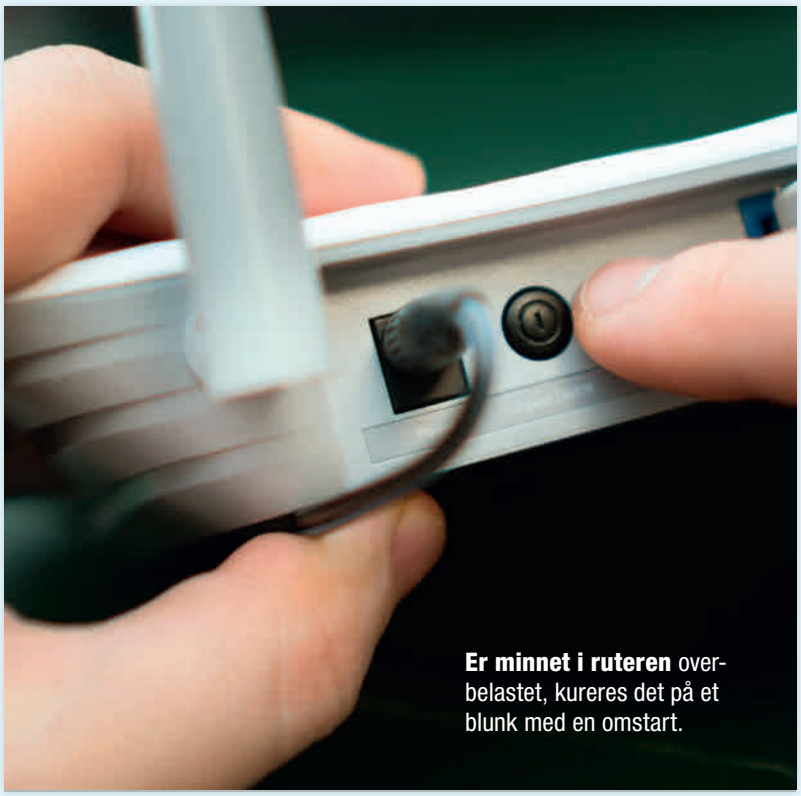

Er minnet i ruteren overbelastet, kureres det på et blunk med en omstart.

Foto: Shutterstock

TRINN 1

Kanskje bør du bytte abonnement?

Nettet blir aldri raskere enn det du betaler for. Derfor bør du vurdere om behovet dekkes av abonnementet du har, eller om du bør velge en raskere løsning.

Skjemaet til høyre gir en oversikt over hvor høy hastighet du har behov for med tanke på hvor mange dere er i husstanden, hvor mange enheter som er tilkoblet samtidig og hva dere bruker nettet til.

Så raskt nett bør du ha

Strømming i 4K	Ja, men bare én om gangen	Ja, flere	Ja, mange
Mange krevende brukere, som Smart-TV, spillkonsoller, nettbrett og smartmobiler.	Nei	Ja	Ja
Spill, strømming og filopplasting samtidig og ved høy hastighet	Nei	Nei	Ja
Anbefalt hastighet	**50–100 Mbit/**	**100–500 Mbit/s**	**1000 Mbit/s**

Skjemaet gir et inntrykk av hvor rask nettilkobling du bør ha ut fra bruksmønster og antall brukere.

TRINN 2

Kjøp en raskere ruter!

Har du en gammel og støvete ruter stående i skapet, kan muligens det forklare at nettet er tregt og ustabilt.

En gammel ruter kan ha problemer med å håndtere alle tilkoblede enheter. Det er ingen sak for en ny modell, som i mange tilfeller automatisk fordeler trafikken optimalt mellom samtlige tilkoblede enheter. Nyere rutere støtter dessuten både Wi-Fi 6 og Wi-Fi 6E-standarden. Med Wi-Fi 6 får du blant annet flere frekvensbånd som utstyret kan kobles til, og du får høyere hastigheter på hele nettverket.

Den nye RT-AXE7800-ruteren fra Asus er en kraftig plugg som også støtter den nye Wi-Fi 6E-standarden. Den vil utvilsomt utgjøre en betydelig oppgradering fra en eldre ruter. Prisen er cirka 3000 kroner.

5 TIPS FOR Å FINNE DEN RETTE RUTEREN

Spør leverandøren
Har du en gammel ruter, kan du alltid spørre tjenesteleverandøren om de stiller en ny og raskere ruter gratis til rådighet.

Sjekk rekkevidden
Pass på at ruteren du vurderer dekker hele boligen, slik at du unngår områder med redusert eller ingen dekning.

Finnes det en app?
En ruter-app til mobilen gjør det enklere å tilpasse innstillingene til ruteren.

Eksterne antenner
Med eksterne antenner kan du rette inn antennene mot stedet der du vil ha ekstra dekning.

Nye standarder
Pass på at ruteren støtter Wi-Fi 6 eller Wi-Fi 6E.

TRINN 3

Et mesh-nettverk dekker enda bedre

Mesh-nettverk fungerer ved at det i stedet for en hovedruter, som man ellers bruker, gjerne har tre trådløse enheter der én er koblet direkte til internett via fiber eller kabel.

Enhetene plasseres forskjellige steder i hjemmet der du ønsker dekning, og så kommuniserer de fritt med hverandre og oppretter et finmasket Wi-Fi-nettverk. Mesh-nettverk er en mer effektiv løsning enn å bruke en tradisjonell ruter med et antall repeatere eller nettverksutvidere. Repeatere kommuniserer nemlig kun med ruteren – ikke innbyrdes som i et mesh-nettverk. Til gjengjeld er repeateren ofte en billigere løsning enn å bytte ut hele nettverket med mesh-enheter, hvis man bare vil ha trådløs dekning i et enkelt dødt område.

Vi har tidligere testet Google Nest Wifi Pro, som er et særdeles brukervennlig produkt. Med det er du sikker på å ha stabilt nett i hele huset. Prisen er cirka 4600 kroner for tre enheter.

TRINN 4

Dekning langt unna ruteren

En repeater eller extender, eller på godt norsk en nettverksutvider eller Wi-Fi-forsterker – er en liten dings som forsterker signalet fra ruteren.

Den settes ganske enkelt i stikkontakten i det rommet som skal ha bedre trådløs dekning. Deretter kobler du repeateren til ruteren, så sørger den for å "gjenta" og forsterke signalet, slik at du får dekning i det samme rommet.

Denne løsningen er egnet til å forbedre dekningen hvis du bare har behov for å gjøre den bedre i et bestemt rom. Hvis du har behov for omfattende forbedring av dekningen over et større område eller i hele huset, bør du derimot satse på en annen løsning, foreksempel en ny og kraftigere ruter eller et mesh-nettverk, som vi også skriver om på denne siden.

Vi har tidligere testet repeateren D-Link AP-1620, som er rask og enkel å sette opp. Deretter fikk vi øyeblikkelig bedre dekning i den delen av huset der Wi-Fi-signalene hadde vært svake. Et lys på siden viser signalstyrken til ruteren, slik at det er lett å plasserer repeateren optimalt.

D-Link DAP-1620 er en billig forsterker til rundt 500 kroner. Samtidig er den lett å koble til ruteren ved å trykke én gang på WPS-knappen.

Foto: Shutterstock